

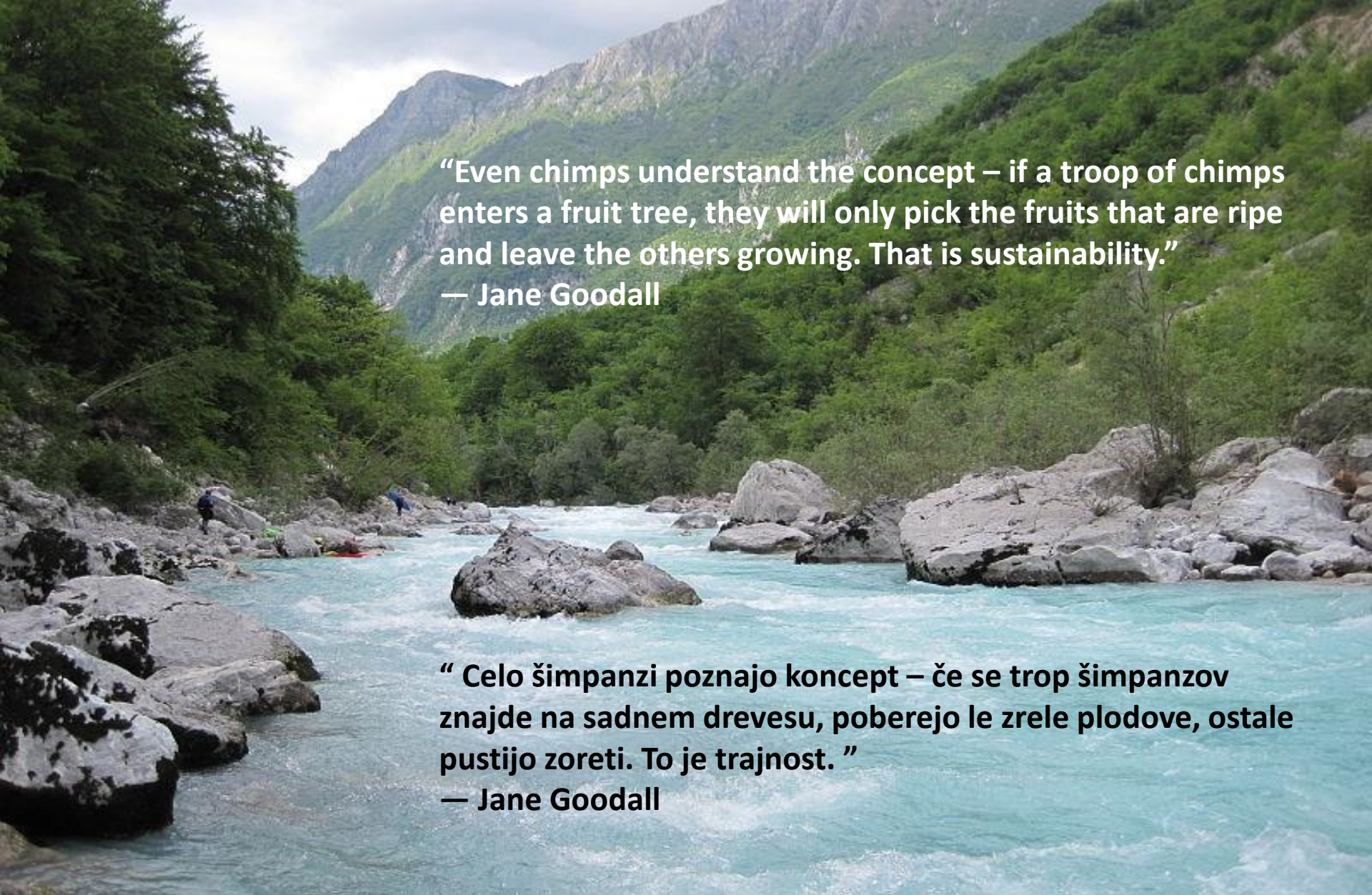

Celostni pristop k vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj

Saša Kregar, Zavod RS za šolstvo

7.12.2018

Srednja zdravstvena šola, Ljubljana

“Even chimps understand the concept – if a troop of chimps enters a fruit tree, they will only pick the fruits that are ripe and leave the others growing. That is sustainability.”

— Jane Goodall

“ Celo šimpanzi poznajo koncept – če se trop šimpanzov znajde na sadnem drevesu, poberejo le zrele plodove, ostale pustijo zoreti. To je trajnost. ”

— Jane Goodall

TR zado
ogrozili
Gro H. B

1987,

John Eve
nacional
destrukt

ti kot
li

Razvojni cilji novega tisočletja (Millennium Development Goals MDG) so množica uradno določenih svetovnih problemov, predlaganih rešitev in pokazateljev napredka. Sprejeli so jih ZN na Zboru tisočletja leta 2000, hkrati z Deklaracijo novega tisočletja (Millennium Declaration).

1 ODPRAVA
REVŠČINE

3 ZDRAVJE IN
DOBRO POČUTJE

5 ENAKOST
SPOLOV

7 CENOVNO DOSTOPNA
IN ČISTA ENERGIJA

9 INDUSTRIJA, INOVACIJE
IN INFRASTRUKTURA

11 TRAJNOSTNA MESTA
IN SKUPNOSTI

13 PODNEBNI
UKREPI

17 PARTNERSTVA ZA
DOSEGANJE CILJEV

2 ODPRAVA
LAKOTE

15 ŽIVLJENJE
NA KOPNEM

6 ČISTA VODA IN
SANTARNA UREDITEV

10 ZMANJŠANJE
NEENAKOSTI

8 DOSTOJNO DELO IN
GOSPODARSKA RAST

**VSEM ENAKOPRAVNO ZAGOTOVITI
KAKOVOSTNO IZOBRAZBO TER SPODBUJATI
MOŽNOSTI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA ZA
VSAKOGAR.**

12 ODGOVORNA
PORABA
IN PROIZVODNJA

16 MIR, PRAVIČNOST IN
MOČNE INSTITUCIJE

4 KAKOVOSTNO
IZOBRAŽEVANJE

14 ŽIVLJENJE
V VODI

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

BELA KNJIGA

o vzgoji in izobraževanju
v Republiki Sloveniji

2011

Trajnostni oziroma vzdržni razvoj zahteva spremembo paradigme v znanju in vrednotah.

Načelo trajnostnega razvoja mora postati eno ključnih načel vzgoje in izobraževanja.

KURIKUL

OKOLJSKA VZGOJA KOT VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Gimnazija

Splošna, klasična, strokovna gimnazija

Kroskurikularno tematsko področje

KURIKULUM ZA VRTCE

PREDLOG POSODOBLJENEGA KURIKULA
(NELEKTORIRANO)

OKOLJSKA VZGOJA
KOT VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

Osnovna šola

Smernice vzgoje in izobraževanja za trajnostni razvoj od predšolske vzgoje do douniverzitetnega izobraževanja, 2007

Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj (VITR) vključuje medsebojno povezana okoljska, gospodarska in socialna vprašanja.

Ključna področja trajnostnega razvoja .../Odzivanje na tako različne teme v okviru VITR zahteva celostni pristop.

Sistemski način razmišljanja

Kompleksnost sistemov

Povezanost sistemov.

Interakcije znotraj sistemov in med sistemi.

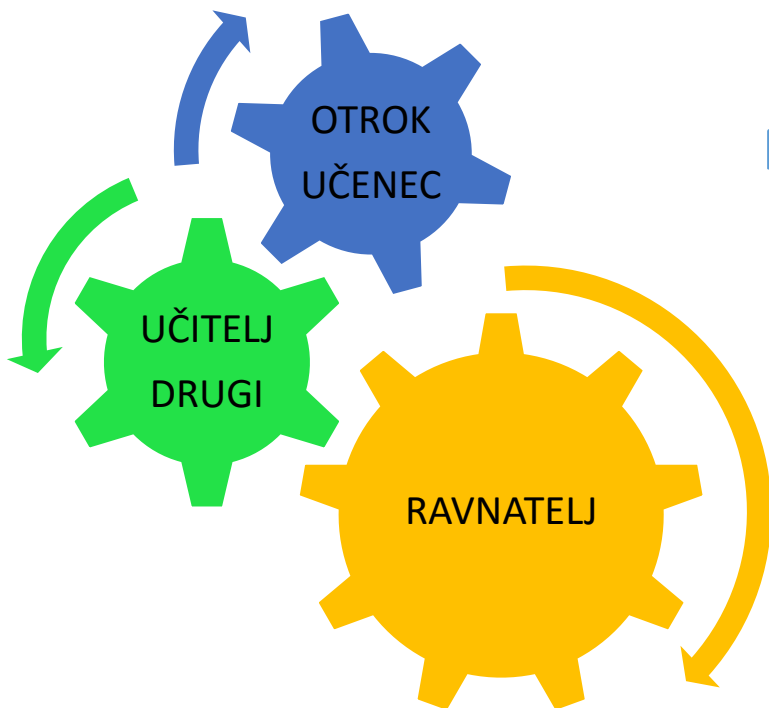
Soodvisnost delov sistema in sistemov različnih ravni.

Živi sistemi so odprti, dinamični, povezani in se razvijajo.

Povezanost zgradbe in delovanja sistemov

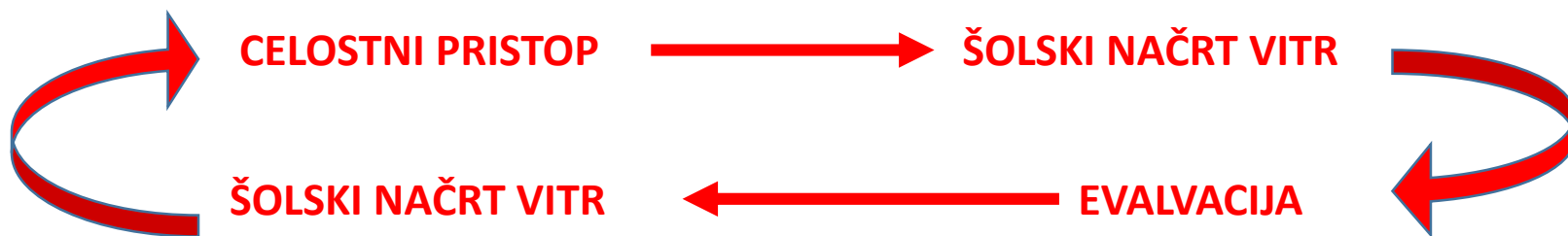

KDO JE POMEMBEN?

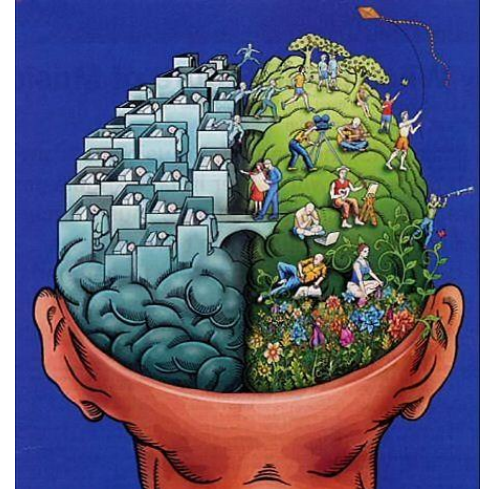

NA
RAVNI
ŠOLE

KJE SO PRILOŽNOSTI?

KAJ SE SPREMINJA?

- Solidarnost (medgeneracijska in generacijska)
- Socialna pravičnost
- Socialna vključenost
- Trajnostno ravnanje z viri, varovanje okolja
- Spodbujanje lokalne oskrbe
- Odgovornost pri ravnanju in sprejemanju odločitev na osebni in družbeni nivoju
- Spreminjanje vrednot, vedenja ter življenjskega sloga

S ČIM SE SPREMINJA?

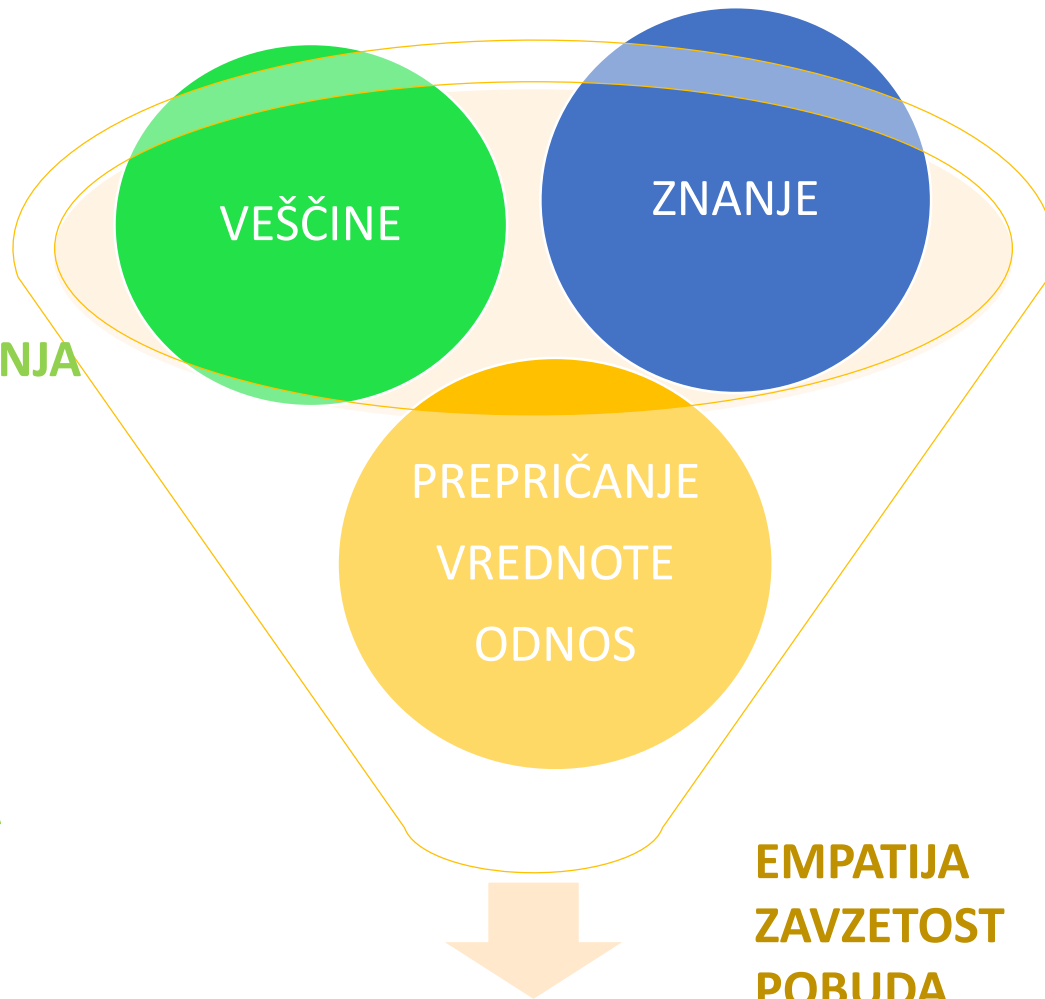
KRITIČNO
SAMOSTOJNO
KREATIVNO
RAZMIŠLJANJE

SPOSOBNOST
ARGUMENTIRANJA

SPOSOBNOST
POSTAVLJANJA
VPRAŠANJ

SODELOVANJE,
KOMUNIKACIJA

DELO Z VIRI

RAZUMEVANJE
GLOBALNE
SOODVISNOSTI

RAZUMEVANJE
ZAKONITOSTI IN
MEHANIZMOV
NARAVE

POZNAVANJE
OBNOVLJIVIH
VIROV ENERGIJE

učenje o trajnosti

EMPATIJA
ZAVZETOST
POBUDA
učenje za trajnost

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAKO?

- Izkustveno učenje
- Učenje z raziskovanjem
- Razprava, debata, okrogla miza
- Simulacija
- Igra vlog
- Pripovedovanje zgodb
- Sodelovalno učenje
- Avtentične naloge, projektno delo

Student Voice
the BRIDGE to Learning

Hart's Ladder of participation

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

KAJ JE VLOGA UČITELJA?

- Je organizator in moderator aktivnosti.
- Svoje znanje nenehno dograjujejo.
- Zaveda se, da lahko znanje prispeva vsak, vsako znanje je delno in nepopolno, v vsako lahko podvomimo.
- Vzpostavi učno okolje, kjer:
 - je prijetno vzdušje,
 - udeleženci sproščeno izražajo svoja mnenja,
 - nihče ni izključen,
 - nihče ne zapoveduje razmišljanja,
 - nihče nima vseh odgovorov,
 - vsak ostane osredotočen, razmišlja in sodeluje z drugimi.

Vir: <http://coursenetworking.blogspot.com/2014/04/the-tourism-global-classroom.html>

ČE

- SMO SEZNANJENI Z GLOBALNIMI IZZIVI
- DELUJEMO V PODPORNEM OKOLJU
- RAZVIJAMO VEŠČINE

POTEM

- IMAMO ZNANJE
- SI ZAUPAMO
- ZNAMO KRITIČNO RAZMIŠLJATI IN ARGUMENTIRATI

TAKO

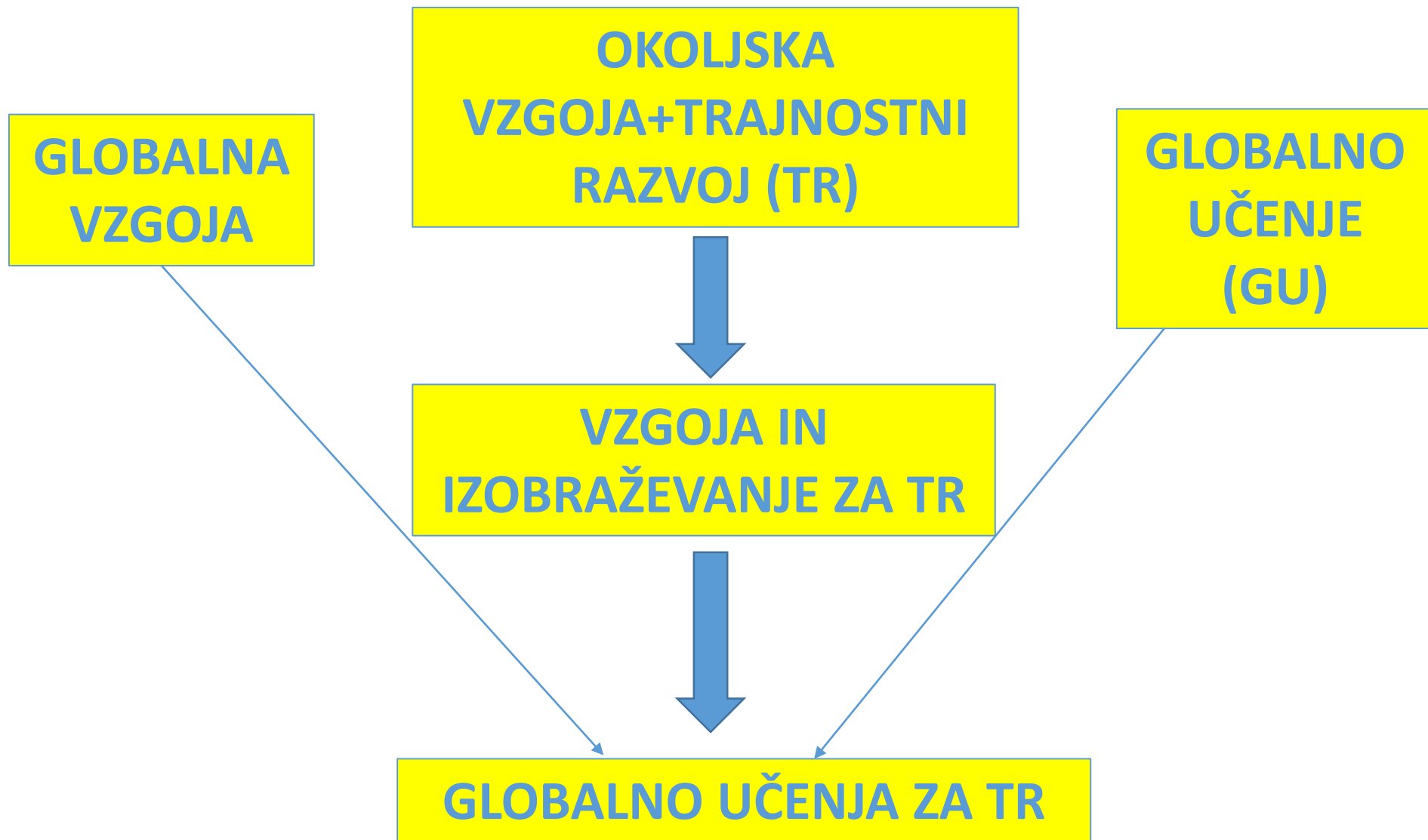
- SO NAŠE PRESOJE IN ODLOČITVE RAZUMNE

KAKŠNA JE TOREJ VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ?

KAJ SE LAHKO NAUČIMO OD NAČEL IN PRISTOPOV
GLOBALNEGA UČENJA?

KAKO SE PRI TEM SPREMINJATA VLOGI UČITELJA IN
OTROKA/UČENCA/DIJAKA?

Prirejeno po: Anderberg, E. (2009). Global learning for sustainable development in higher education: recent trends and critique.

Ne mine niti dan, da ne bi pustili sledi na svetu okoli sebe. Naša dejanja imajo posledice, in vsakdo se lahko sam odloči, kakšne bodo te posledice.

JANE GOODALL

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Literatura

- https://en.wikipedia.org/wiki/Sustainable_development
- https://sl.wikipedia.org/wiki/Razvojni_cilji_novega_tiso%C4%8DI_etja
- <https://blog.usejournal.com/making-the-sustainable-development-goals-work-for-local-communities-everywhere-3f00bd5db31>
- https://www.globallearningni.com/uploads/myresources/whole_school_guidance.pdf
- http://pefprints.pef.uni-lj.si/1195/1/bela_knjiga_2011.pdf
...<https://slideplayer.com/slide/13693916/>
- http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Impletum_A2_Izvlecki_konference_o_trajnostnem_razvoju_v_VSI_1.pdf

Viri slik

- <https://sites.google.com/site/adoptedintomyanmar/millennium-development-goals-mdg>
- <http://slovenija.splet.arnes.si/slovenske-reke>
- <https://mrrouse.files.wordpress.com/2011/07/brain1.jpg>
- https://www.globallearningni.com/uploads/myresources/whole_school_guidance.pdf
- [http://et.one.un.org/content/dam/unct/ethiopia/img/MDG_symbols2%20\(1\).jpg](http://et.one.un.org/content/dam/unct/ethiopia/img/MDG_symbols2%20(1).jpg)
- <https://blog.usejournal.com/making-the-sustainable-development-goals-work-for-local-communities-everywhere-3f00bd5db31>

<https://barbarabray.net/2017/11/20/design-thinking-process-with-the-un-sustainable-development-goals/>

